EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee
stella.vogt@mkm.ee

Teie 08.10.2025 nr 2-2/3506-1
Meie 30.10.2025 nr 4/197

Arvamuse esitamine töölepingu seaduse ja alkoholiseaduse muutmise seaduse eelnõu

Lugupeetud Erkki Keldo!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust töölepingu seaduse ja alkoholiseaduse muutmise seaduse eelnõu kohta, millega leevendatakse alaealiste töötamise tingimusi. Oleme eelnõuga tutvunud ning esitame järgnevalt Kaubanduskoja seisukohad plaanitavate muudatuste kohta.

1. Üldine alaealiste töötamise tingimuste leevendamine

Kaubanduskoda toetab eesmärki lihtsustada alaealiste töötamist puudutavat regulatsiooni, et nõuded oleksid leebemad ning motiveeriksid tööandjaid noori tööle võtma. Viisime varasemalt Kaubanduskoja liikmete seas läbi küsitluse, mille tulemused näitasid, et ettevõtjad toetavad alaealiste töötamise tingimuste leebemaks muutmist. Oleme seisukohal, et alaealiste töötamisega seotud piiranguid peaks olema vähem. Leiame, et miinimummnõuded peab seadus alaealiste töötamisele seadma, kuid lõppastmes saab iga ettevõte ise otsustada, kas soovib seaduses kehtestatud nõuetest ettevõttesiseselt kehtestada rangemaid nõudeid. Muuhulgas jääb alaealiste töötamise puhul kehtima lapsevanema nõusoleku reegel, mis tagab, et iga vanem saab vastavalt ettevõttele veenduda, kas alaealine sobib seal töötama ning on oma tööülesannete jaoks valmis.

Kaubanduskoda toetab eesmärki lihtsustada alaealiste töötamist puudutavat regulatsiooni ning leiame, et seadus peaks sätestama üksnes miinimumnõuded alaealise töötamise kohta.

2. Koolivaheajal lubatud töötamise aja pikendamine

Plaanitavate muudatuste kohaselt pikendatakse koolivaheajal lubatud töötamise perioodi. Eelnõu § 1 p 3 kohaselt ei tohi alaealise seaduslik esindaja anda nõusolekut õppimiskohustusliku alaealise töötamiseks kauem kui kaks kuud suvevaheajal, viis

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAID ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, KUHU KUULUB ÜLE 3500 ETTEVÕTTE, KELLEST ENAMUS ON VÄIKESE- JA KESKMISE SUURUSEGA. KOJA LIIKMED ANNAVAD ÜLE 40 PROTSENDI EESTI ETTEVÕTETE KÄIBEST, LIGI 40 PROTSENTI PUHASKASUMIST JA TASUVAD ÜLE 40 PROTSENDI RIIKLIKEST MAKSUDEST. KODA ESINDAB JA KAITSEB KÕIGI ETTEVÕTJATE ÜHISHUVE NING ON MITTERIIKLIK JA APOLIITILINE ORGANISATSIOON.

kalendripäeva ühe nädala pikkusel koolivaheajal, kümme kalendripäeva kahe nädala pikkusel koolivaheajal. Kehtiva õiguse alusel tohib õppimiskohustuslik alaealine töötada kuni pool iga koolivaheaja kestusest.

Kaubanduskoda toetab plaanitavat muudatust, kuna see suurendab paindlikust ning lubab noortel, kes soovivad rohkem vaheajal tööd teha, seda ka teha.

3. Pereettevõttes töötamise võimaldamine alates 7. eluaastast

Eelnõuga nähakse seaduses ette uus võimalus, mille kohaselt võib pereettevõttes sõlmida 7–17-aastase alaealisega tähtajalise töölepingu kerge töö tegemiseks igas tegevusvaldkonnas (eelnõu § 1 p 2). Kehtivas seaduses sellist pereettevõttes mistahes valdkonnas töötamise erandit ette nähtud ei ole.

Kaubanduskoda toetab plaanitavat muudatust, millega võimaldatakse pereettevõttes sõlmida 7–17-aastase alaealisega tähtajaline tööleping kerge töö tegemiseks igas tegevusvaldkonnas. Leiame, et muudatus aitab õiguskeskkonda viia vastavusse tegeliku olukorraga, kus lapse pereettevõttes kaasatöötamine on enamasti pere abistamine ning lapsele väärtuslik viis tööharjumuste kujundamiseks turvalises keskkonnas.

4. Loamenetluse mehhanismi muutmine

7–12-aastaste laste töölevõtmine eeldab Tööinspektsiooni eelnevat nõusolekut (töölepingu seadus § 8 lg 6 ja 8). Eelnõu § 1 p 4 kohaselt lühendatakse enne 7–12-aastase alaealise töölevõtmist nõutava Tööinspektsiooni loa menetlemise tähtaega kümnelt tööpäevalt ühele.

Toetame eelnõus kavandatud muudatust, millega lühendatakse loa andmise tähtaeg ühe tööpäevani.

5. Põhipuhkuse kestuse vähendamine

Eelnõu § 1 p 5 kohaselt alaealiste töötajate iga-aastase põhipuhkuse pikkus lüheneb seitsme päeva võrra, seniselt 35 kalendripäevalt 28 kalendripäevale aastas.

Kaubanduskoda toetab plaanitavat muudatust. Leiame, et alaealiste põhipuhkuse kestuse viimine kooskõlla üldise põhipuhkuse kestusega aitab lihtsustada tööandjate jaoks töökorraldust, vähendada halduskoormust ja lihtsustada alaealise töölevõtmist. Samas jääb tööandjale võimalus kokkuleppel töötajaga pakkuda pikemat puhkust.

6. Alkoholiseaduse muutmine

Kehtiva korra kohaselt ei tohi alaealist rakendada töödel, mis on seotud alkoholi käitlemisega, välja arvatud ladustamisel või edasitoimetamisel kaubanduslikul eesmärgil, kui on tagatud, et alaealine puutub selle käigus kokku üksnes avamata

pakendis alkoholiga. Eelnõu §-ga 2 kavandatakse veel üks alkoholi käitlemise erand, mille kohaselt võib vähemalt 16-aastast alaealist rakendada töödel, mis on seotud alkohoolse joogi valmistamise, müügiks pakkumise ja müügiga. **Kaubanduskoda toetab plaanitavat muudatust, kuna see tagab tööandjatele paindlikkuse, eriti turismi-, toitlustus- ja väikeettevõtlussektoris.**

Samuti leiame, et tuleks kaaluda võimalust lubada 13-15-aastastel noortel täita abistavaid koristusülesandeid toitlustusasutustes, sh alkoholiklaaside koristamine, kui on tagatud, et nad ei osale alkoholi serveerimises ega müügis. Selline lahendus looks tööandjatele vajaliku paindlikkuse.

Kaubanduskoda teeb ettepaneku lisada eelnõusse punkt, mille kohaselt võib 13-15-aastast alaealist rakendada toitlustusasutustes abistavates töödes, mis hõlmavad laudade, nõude ja klaaside koristamist, sealhulgas alkohoolseid jooke sisaldanud nõude koristamist, tingimusel, et alaealine ei osale alkohoolse joogi serveerimises ega müügis.

7. Raha käitlemise vanusepiiri ülevaatamine

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kaalus kevadiste seadusemuudatuste raames võimalust lubada juba 12-aastastel teha teatud raha käitlemisega seotud töid. Tööinspektsiooni rakenduspraktika kohaselt ei tohi alla 15-aastased üldjuhul raha käitlemisega seotud töid teha, kuivõrd selline töö ei ole alaealisele sobiv. Kuna tänapäeval enamasti ei arveldata sularahas, siis oli kaalumisel võimalus see vanuse alampiiri tuua 12. eluaastani.

Kaubanduskoda palub eelnõusse vastav muudatus lisada, kuna selline muudatus suurendab tööandjate paindlikust. Leiame, et kuigi seadus näeb ette teatud miinimumnõuded, siis on igal ettevõtjal võimalus seada see alampiir oma ettevõttesiseselt seaduses sätestatust kõrgemaks. Lisaks on jätkuvalt vaja vanema nõusolekut alaealise tööle asumisel ning kui alaealine ei ole valmis teatud vanuses sularaha kätlema, siis on vanemal õigus keelduda last sellisele tööle laskmast.

Kaubanduskoda teeb ettepaneku lisada eelnõusse punkt, mille kohaselt võib vähemalt 12-aastane teha raha käitlemisega seotud töid.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Ireen Tarto
ireen@koda.ee; +372 604 0072